

ULUSAL HUBUBAT KONSEYİ

2018 ÜLKESEL HUBUBAT REKOLTE DEĞERLENDİRME RAPORU

(21.05.2018)

Türkiye Geneli Bitki Gelişimi

Türkiye’de 2017-2018 Ekim sezonunda buğday ekim alanlarının geçen yılki rakamdan daha çok İç Anadolu Bölgesinde olmak üzere % 8-10 dolayında bir azalma olacağı tahmin edilmektedir. Buğday ekim alanlarındaki azalmanın nedeni olarak, 2017 hasat sezonunda fiyatların düşük seyretmesi ve özellikle sulu tarım alanlarında alternatif ürünlerin (pamuk, mısır, ayçiçeği vb.) getirisinin 2017 yılında daha yüksek gerçekleşmesinden kaynaklanmıştır.

1 Ekim 2017 – 3 Nisan 2018 tarihleri arasında kümülatif yağışlar uzun yıllar ortalamasından düşük ve geçen yıl yağışından ise % 23.4 yüksek olmuştur. Bu dönemde ülke yağış ortalaması 364.9 mm olurken, Marmara Bölgesi 526.3 mm, Ege 402.8 mm, Akdeniz 512.4 mm, İç Anadolu 236.5 mm, Karadeniz 421.5 mm, Doğu Anadolu 292.5 mm, Güneydoğu Anadolu Bölgesi ise 284.6 mm yağış almıştır. Nisan ayına kadar yağış dağılımı Güneydoğu Anadolu Bölgesi dışında çok olumlu gitmiş iken, Nisan ayında ise alınan yağış miktarı 1981 den bu yana son 38 yılın en düşük 2. yağışı olmuştur. Türkiye, Nisan ayında; Adana’nın batı kesimleri, Osmaniye civarları, Şanlıurfa’nın güney kesimleri ve Şırnak civarları haricindeki tüm kesimlerde normalinin altında yağış almış, normaline göre en fazla azalma % 84 ile Ege Bölgesi’nde gerçekleşmiştir. Karadeniz ve İç Anadolu Bölgeleri 1981 yılından bu yana en düşük nisan yağışını alan bölgeler olmuştur. Mayıs ayının ilk yarısı ise ülke genelinde yağışlı bir periyodu yaşamıştır.

Bölgeler bazında değerlendirildiğinde, Güneydoğu Anadolu Bölgesi dışında tüm bölgelerde 1 Ekim 2017 – 12 Ocak 2018 tarihleri arasında kümülatif yağışlar geçen yılki aynı dönemden yüksek olmuştur. Güneydoğu Anadolu Bölgesinde yağışlarda geçen yıla göre % 46.9 azalma olmuştur. Özellikle Ocak ayının ikinci yarısı ve Şubat ayındaki yağışlar Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki negatif görüntüyü pozitive çevirmiş ve 1 Ekim 2017 – 5 Mart 2018 tarihleri arasında geçen yıla göre % 12.7’lik artan yağış miktarı hububat ekim alanları rahatlamıştır. Fakat Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Mart ayı yağışlarında yine bir duraklama söz konusu olmuş, 1 Ekim-3 Nisan arası bölgedeki kümülatif yağış yine geçen yılın gerisinde kalarak %12.6’lık bir azalma göstermiştir. Marmara ve İç Anadolu Bölgesi 1 Ekim 2017 – 3 Nisan 2018 tarihleri arasında geçen yıla göre sırası ile %35.4 ve % 40.9 oranında fazla yağış alarak Bölgeler arasında ön sıralarda yer almışlardır.

Nisan ayı sonu itibari ile Bölgelerin 1 Ekim 2017–30 Nisan 2018 arası yağış durumları aşağıda özetlenmiştir.

Marmara Bölgesi : Bölgenin yağış ortalaması 530.6 mm, normali 509.8 mm ve geçen dönem tarım yılı yağış ortalaması 445.6 mm'dir. Yağışlarda normale göre %4 ve geçen dönem tarım yılına göre %19 artma gerçekleşmiştir.

Ege Bölgesi : Bölgenin yağış ortalaması 407.9 mm, normali 499.4 mm ve geçen dönem su/tarım yılı yağış ortalaması 390.8 mm'dir. Yağışlarda normale göre %18 azalma; geçen dönem tarım yılına göre %4 artma gerçekleşmiştir.

Akdeniz Bölgesi: Bölgenin yağış ortalaması 535.7 mm, normali 576.8 mm ve geçen dönem su/tarım yılı yağış ortalaması 448.0 mm'dir. Yağışlarda normale göre %7 azalma; geçen dönem tarım yılına göre %20 artma gerçekleşmiştir.

İç Anadolu Bölgesi: Bölgenin yağış ortalaması 246.4 mm, normali 290.6 mm ve geçen dönem tarım yılı yağış ortalaması 213.8 mm'dir. Yağışlarda normale göre %15 azalma; geçen dönem tarım yılına göre %15 artma gerçekleşmiştir.

Karadeniz Bölgesi : Bölgenin yağış ortalaması 431.9 mm, normali 457.5 mm ve geçen dönem tarım yılı yağış ortalaması 412.1 mm'dir. Yağışlarda normale göre %6 azalma; geçen dönem tarım yılına göre %5 artma gerçekleşmiştir.

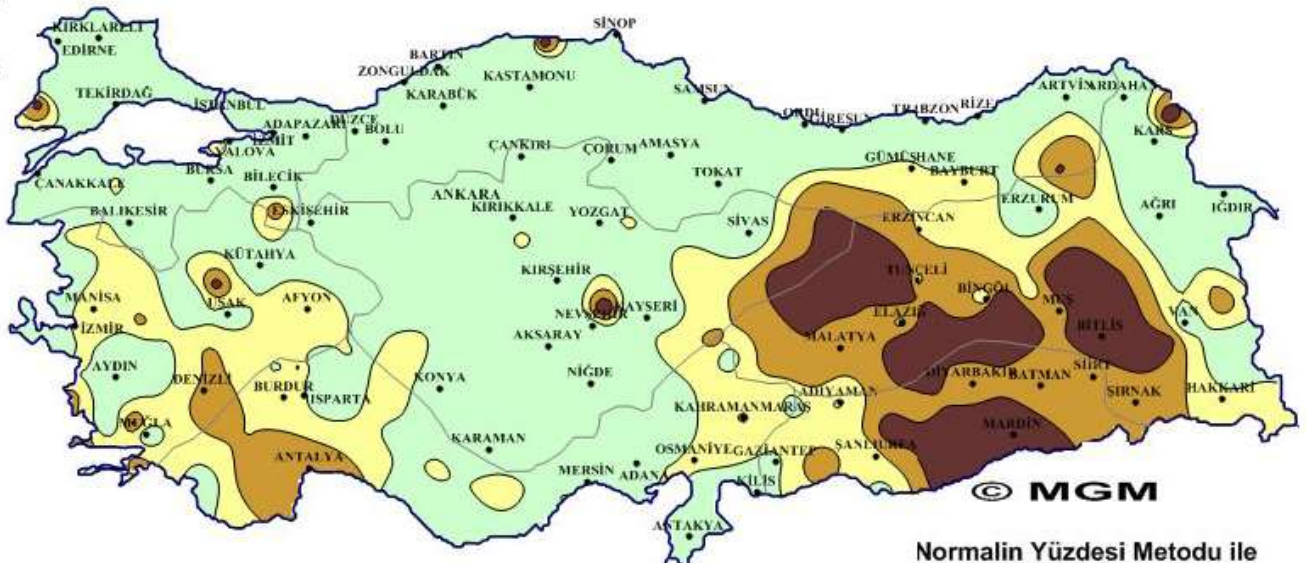
Doğu Anadolu Bölgesi: Bölgenin yağış ortalaması 320.7 mm, normali 419.9 mm ve geçen dönem tarım yılı yağış ortalaması 317.2 mm'dir. Yağışlarda normale göre %24 azalma; geçen dönem tarım yılının normalleri civarında gerçekleşmiştir.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi: Bölgenin yağış ortalaması 320.4 mm, normali 478.9 mm ve geçen dönem su/tarım yılı yağış ortalaması 399.9 mm'dir. Yağışlarda normale göre %33 ve geçen dönem tarım yılına göre %20 azalma gerçekleşmiştir.

Ülke genelinde yağışlar 1 Ekim 2017–30 Nisan 2018 döneminde normale göre azalma gösterirken geçen yılki yağışların üzerinde gerçekleşmiştir. Bu dönemdeki yağışlar Tekirdağ'ın kuzeyi ve Kırklareli çevreleri, Giresun'un doğu kıyılarında %25'ten fazla artış göstermiştir. Mardin civarları ve Malatya'nın kuzeyinde ise %50'nin üzerinde azalma gözlenmiştir.

Türkiye'nin 7 aylık (1 Ekim 2017–30 Nisan 2018) yağışı 381.9 mm, normali 441.9 mm ve geçen yılın aynı dönem yağışı ise 355.8 mm'dir. Kümülatif yağışlarda normaline göre %13.6 azalma; geçen su yılına göre %7.3 artma gerçekleşmiştir.

6 AYLIK DEĞERLENDİRME :

* Bu veriler kalite kontrolünden geçmemiştir.

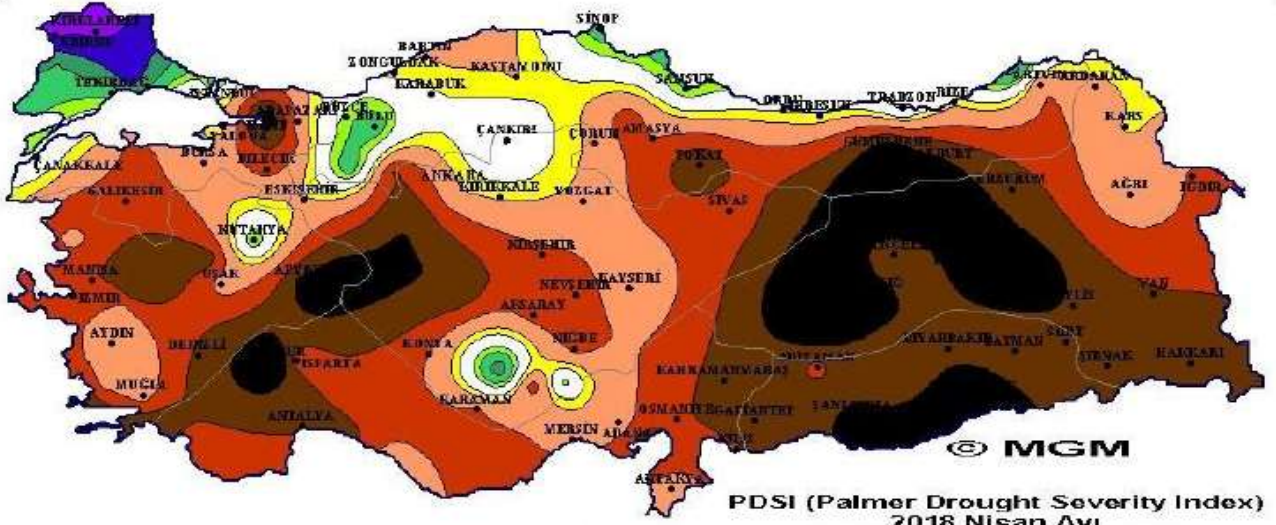
NORMAL VE ÜZERİ (Risk Yok)	HAFİF KURAK (İzlemeye Başla)	ORTA ŞİDDETTE KURAK (Uyarı)	ŞİDDETLİ KURAK (Acil Durum)
% 80	% 70	% 60	

Normalin Yüzdesi Metodu ile
Kuraklık Haritası
(Percent of Normal)

6 Aylık (Kasım 2017-Nisan 2018)

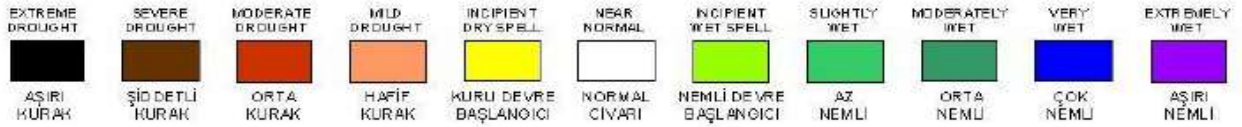
Hazırlanış Tarihi: Mayıs 2018

2018 Nisan Ayı Kuraklık Durumu

PDSI (Palmer Drought Severity Index)
2018 Nisan Ayı
Tarımsal Kuraklık Haritası

* Bu veriler kalite kontrolünden geçmemiştir.

BÖLGELERİN ALANSAL YAĞIŞ DURUMLARI (1 Ekim 2017 - 22 Ocak 2018)

BÖLGELER	Yağış (mm)	Normal (mm)	2017 Yılı (mm)	Normale Göre Değişim (%)	2017 Yılına Göre Değişim (%)
Türkiye Geneli	221.9	240.8	195.2	-7.8 AZALMA	13.7 ARTMA
Marmara	315.0	302.7	306.9	4.1 ARTMA	2.6 N.CİVARI
Ege	248.3	277.5	224.4	-10.5 AZALMA	10.7 ARTMA
Akdeniz	325.5	332.4	285.0	-2.1 N.CİVARI	14.2 ARTMA
İç Anadolu	137.9	151.9	105.2	-9.2 AZALMA	31.1 ARTMA
Karadeniz	257.0	269.8	228.2	-4.7 AZALMA	12.6 ARTMA
Doğu Anadolu	182.7	204.3	140.2	-10.6 AZALMA	30.3 ARTMA
Güneydoğu Anadolu	149.7	234.5	184.8	-36.2 AZALMA	-19.0 AZALMA

BÖLGELERİN ALANSAL YAĞIŞ DURUMLARI (1 Ekim 2017 - 5 Mart 2018)

BÖLGELER	Yağış (mm)	Normal (mm)	2017 Yılı (mm)	Normale Göre Değişim (%)	2017 Yılına Göre Değişim (%)
Türkiye Geneli	307.5	332.9	239.0	-7.6 AZALMA	28.7 ARTMA
Marmara	434.8	405.5	352.7	7.2 ARTMA	23.3 ARTMA
Ege	345.3	390.0	270.9	-11.5 AZALMA	27.5 ARTMA
Akdeniz	449.8	465.4	322.7	-3.4 AZALMA	39.4 ARTMA
İç Anadolu	185.7	206.0	127.2	-9.9 AZALMA	46.0 ARTMA
Karadeniz	339.7	352.9	292.6	-3.7 AZALMA	16.1 ARTMA
Doğu Anadolu	248.1	288.6	185.2	-14.0 AZALMA	34.0 ARTMA
Güneydoğu Anadolu	271.3	353.8	240.7	-23.3 AZALMA	12.7 ARTMA

 BÖLGELERİN ALANSAL YAĞIŞ DURUMLARI (1 Ekim 2017 - 3 Nisan 2018) 					
BÖLGELER	Yağış (mm)	Normal (mm)	2017 Yılı (mm)	Normale Göre Değişim (%)	2017 Yılına Göre Değişim (%)
Türkiye Geneli	364.9	390.0	295.7	-6.4 AZALMA	23.4 ARTMA
Marmara	526.3	464.3	388.6	13.4 ARTMA	35.4 ARTMA
Ege	402.8	451.7	314.4	-10.8 AZALMA	28.1 ARTMA
Akdeniz	512.4	530.7	411.9	-3.4 AZALMA	24.4 ARTMA
İç Anadolu	236.5	244.9	167.8	-3.4 AZALMA	40.9 ARTMA
Karadeniz	421.5	404.2	334.3	4.3 ARTMA	26.1 ARTMA
Doğu Anadolu	292.5	353.1	250.8	-17.2 AZALMA	16.6 ARTMA
Güneydoğu Anadolu	284.6	428.7	325.5	-33.6 AZALMA	-12.6 AZALMA

Çukurova bölgesinde yağış dağılımı yönünden bir sorun yaşanmamış rekoltenin geçen yıl seviyesinde hatta bir miktar da üzerinde olacağı tahmin edilmektedir. Fakat hasat yaklaşırken son yağışların bölgede kaliteyi olumsuz etkileyeceği tahmin edilmektedir. Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Ocak başına kadarki olumsuz tablo Ocak-Şubat yağışlarının iyi olması ile önemli ölçüde telafi edilmiştir. Fakat bölgede Mart yağışlarının çok düşük seviyede gerçekleşmesi dengeleri olumsuz yönde tekrar değiştirmiştir. Bölgede Nisan ayının ortasına doğru başlayan yağışlar olumsuzluğu bir nebze azaltsa da Bölgede kıraç alanlarda başaklanma döneminde olan ürünlerde bu durum ciddi bir verim azalmasına neden olmuştur. Bu yıl bölgede geçmiş yıllara göre çok önceden sulama kanallarına su verilmiş, imkanı olan çiftçiler sulama ile bu verim kaybını azaltmaya çalışmıştır. Diyarbakır-Mardin-Urfa çevresinde sulu ekim alanlarında verimlilik geçen yılki durumunu korurken, kıraç ekim alanlarında ciddi verim ve rekolte düşüşleri beklenmektedir. Bölgede sulu ekim alanlarında 700-800 kg/da, kıraçlarda ise 100-150 kg /da dolayında verim beklentisi vardır. Geçen yıl bölgede kıraç alanlarda sulular kadar verim alındığı dikkate alınırsa bölgenin rekoltesinde bir azalma beklenmektedir. Trakya Bölgesinde bitki gelişimi İç Anadolu Bölgesine benzer şekilde çok iyi başlamış fakat o bölgede de Nisan ayındaki düşük yağışlar, ayrıca kışın ılıman geçmesi olumsuzluklar oluşturmuştur. Özellikle Kasım ayının sonuna doğru yapılan geç ekimler bu durumdan daha fazla etkilenmiştir. Bölgede bir ay sonra hasadın başlayacağı ve rekoltenin geçen yıla göre %10 düşük olacağı tahmin edilmektedir. Mayıs ayındaki yağışlar verim ve kalite üzerine olumlu yansıtacaktır.

Hububat tarımının yoğun yapıldığı Konya Ovasında Ekim ayı sonuna kadar etkili bir yağış yokken, Kasım ayı ile beraber dengeli bir yağış rejimine girilmiş, çoğunlukla yağmur şeklinde düşen yağış, yüksek toprak ve hava sıcaklığı atılan tohumların tamamına yakınının çıkmasını sağlamıştır. 2016-2017 yılında yaşanan çıkış sorunu nedeni ile üreticiler birim alana aşırı tohum atmışlar, atılan tohumların hepsi de çıkınca da bu yıl bölgede aşırı bir bitki sıklığı gözlenmiştir. Arpa ekim alanlarının birçoğunda bitkiler yatmaya başlamıştır. Bölgede arazilerdeki aşırı bitki sıklığı su tüketimini artırmış, bitki gelişimi arttıkça geciken yağışlarda bitkiler daha çabuk strese girmeye başlamıştır. Bu durum gerek Mart ayı başı ve ortasında gerekse Nisan ayında sık sık yaşanmıştır. Bölgede Mart başı ve ortasında görülen ilk kuraklıkta Mart ayının sonuna doğru gelen 25-30 mm arasındaki yağış Konya Ovasındaki hububat alanlarını çok rahatlatmıştır. Fakat Nisan ayındaki kuraklık Mayıs ayının ilk yarısında yerini yağışlı periyoda bıraksa da Nisan ayındaki olumsuzluk tam giderilememiştir ve bu durum rekolteye olumsuz yansıtacaktır. Bölgede kıraç alanlarda verimliliğin anahtarı olan Nisan ayı yağış ortalaması 11.4 mm, normali 51.8 mm ve geçen yıl yağış ortalaması 43.0 mm'dir.

Yağışlarda normale göre %78 ve geçen yıla göre %74 azalma gerçekleşmiştir. Nisan ayı yağışı 1981 yılından bu yana son 38 yılın en düşük nisan yağışı olmuştur. Bu durum bölgedeki kıraç alanlarda önemli verim kaybına neden olacağı tahmin edilmektedir. Bölgede hasadın 15 Hazirandan sonra kıraç ekim alanlarında başlayacağı tahmin edilmektedir. Bölgede sulu ekim alanlarında yüksek verim beklenmektedir fakat sulu buğday ekim alanlarının daralması ve kıraçtaki verim kayıpları nedeni ile bölgede rekoltenin geçen yılın % 5-10 altında olabileceği tahmin edilmektedir. Bölgede sulu alanlarda aşırı bitki sıklığından kaynaklı, başta arpalar olmak üzere, buğday ekim alanlarında da bu yıl yatmadan kaynaklı verim ve kalite kayıplarının olabileceği düşünülmektedir.

Sonuç;

Türkiye hububat üretiminde geçen yıl % 33 pay alan İç Anadolu Bölgesi, % 18 pay alan Güneydoğu Anadolu Bölgesi, % 13 pay alan Marmara Bölgesi ve %13 pay alan Akdeniz Bölgesindeki gelişmeler dikkate alındığında 2018 hasat dönemine girdiğimiz bugünlerde ülke buğday rekoltesinin ekim alanlarındaki daralmanın da etkisiyle geçen yıla göre % 5-10 arası bir azalma ile 20 – 20.5 milyon ton arasında gerçekleşeceği, arpa rekoltesinde ise gerek ekim alanı artışı gerekse bazı sulu alanlara da arpa ekiminin yapılması gibi nedenlerden % 5-10 arası bir artışla 7.5-8 milyon ton düzeylerinde olacağı tahmin edilmektedir.

Saygılarımızla.

Özkan TAŞPINAR

Ulusal Hububat Konseyi

Yön. Kur. Başkanı